

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **A. Ł.**

oskarżonego z art. 299 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 marca 2024 r.,

zażalenia obrońcy oskarżonego

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w

Krakowie z dnia 28 grudnia 2023 r. sygn. akt WSU 9/23,

o odmowie przyjęcia skargi na wyrok sądu odwoławczego

na podstawie art. art. 27 k.p.k. a contrario w zw. z art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1

ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego

oraz niektórych innych ustaw

p o s t a n o w i ł

pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 15 września 2011 r. do Sądu Okręgowego w Krakowie wpłynął akt oskarżenia, w którym oskarżonemu A. Ł. zarzucono m.in. popełnienia przestępstwa z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. i art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. (pkt XXI). Wyrokiem z dnia 25 września 2017 r., sygn. akt III K 293/11, Sąd Okręgowy w Krakowie, orzekając w zakresie zarzutu z pkt XXI aktu oskarżenia, uznał oskarżonego za winnego występku z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności. Orzeczenie, w tej części, utrzymane zostało w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 lipca 2019 r., sygn. akt II AKa 29/19. Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2021 r., IV KK 231/20 uchylił zaskarżony kasacjami wyrok m.in. w omawianej części i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 24 października 2023 r., sygn. akt II AKa 119/21, uchylił pkt 7 wyroku Sądu pierwszej instancji, dotyczący czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt XXI aktu oskarżenia i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania. Orzeczenie to zaskarżone zostało skargą wniesioną przez obrońcę oskarżonego. Opisanym na wstępie zarządzeniem Przewodniczący Wydziału odmówił przyjęcia skargi wskazując, że „zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (...), wprowadzone tą ustawą przepisy rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego (a więc przepisy regulujące instytucję skargi na wyrok sądu odwoławczego) stosuje się tylko do tych postępowań, o których mowa w ust. 1 tego przepisu, a więc do postępowań, w których akt oskarżenia (...) skierowano po dniu 30 czerwca 2015 r.”. Zważywszy, że w rozważanej sprawie akt oskarżenia wpłynął do sądu w dniu 15 września 2011 r., wniesienie skargi na wyrok sądu odwoławczego było niedopuszczalne.

Zarządzenie to zaskarżone zostało w całości zażaleniem obrońcy oskarżonego, w którym zarzucono „obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na wynik sprawy, a to naruszenie art. 539a § 1-3 w zw. z art. 539f k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw przez przyjęcie, że skarga na uchylenie wyroku na podstawie art.

539a k.p.k. nie przysługuje oskarżonemu A. Ł. w niniejszej sprawie i odmowę przyjęcia skargi”. W związku z tak sformułowanym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia i nadanie biegu skardze.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Jak trafnie wywiedziono w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2018 r., V KS 2/18, przedmiotem skargi z art. 539a § 1 k.p.k. mogą być tylko te wyroki sądów odwoławczych, które zostały wydane w układzie procesowym, gdy akt oskarżenia został wniesiony po dniu 30.06.2015 r. (postanowienia SN: z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, OSNKW 2016, nr 10, poz. 70, z dnia 22 listopada 2016 r., IV KS 2/16, z dnia 20 grudnia 2016 r., II KZ 45/16). Wynika z nich, że za takim ograniczeniem temporalnym przemawiają przepis art. 25 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 437-dalej jako nowela marcowa). Także treść art. 437 § 2 k.p.k., do którego to w istocie odnosi się podstawa zaskarżenia (§ 3), stanowi istotny argument do zaakceptowania wniosku, który wypływa z treści art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 noweli marcowej. Przepis art. 437 § 2 k.p.k. w zakresie ograniczenia możliwości orzekania kasatoryjnego dotyczy w zasadzie bowiem procesów wszczętych wniesieniem aktu oskarżenia po dniu 30 czerwca 2015 r. (por. art. 437 § 2 k.p.k. w brzmieniu do dnia 30 czerwca 2015 r. oraz art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. Dz.U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.), chyba że doszło w trybie kasacji lub wznowienia postępowania do uchylenia prawomocnego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, co w rozważanej sprawie nie miało miejsca. W tej ostatniej sytuacji bowiem art. 437 § 2 k.p.k. będzie stosowany w brzmieniu obowiązującym (por. art. 37 ustawy z dnia 27 września 2013 r.). Jednak to właśnie na podstawie art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 noweli marcowej tylko kasatoryjne wyroki sądów odwoławczych wydane w sprawach, gdzie akt oskarżenia wniesiono po dniu 30 czerwca 2015 r. będą przedmiotem skutecznego – formalnie – zaskarżenia w trybie skargi z art. 539a § 1 k.p.k. W konsekwencji, skarga wniesiona od wyroków sądu odwoławczego, w których akt oskarżenia wniesiono przed dniem 1 lipca 2015 r. nie będzie przysługiwała. W niniejszej sprawie akt oskarżenia został wniesiony przed dniem 1 lipca 2015 r., a mianowicie w dniu 15

września stycznia 2011 r., a zatem skarga jest w tym stanie rzeczy niedopuszczalna. Odwołując się w treści uzasadnienia zażalenia do art. 25 ust.1 omawianej ustawy i podkreślając, że zapisano w nim, że „postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych do prawomocnego zakończenia postępowania” obrońca nie dostrzega, że regulacja ta dotyczy sytuacji „jeżeli na podstawie dotychczasowych przepisów po dniu 30 czerwca 2015 r. skierowano akt oskarżenia”, co nie przystaje do realiów rozpoznawanej sprawy, w której akt oskarżenia wniesiony został przed tą datą.

Złożenie skargi na wyrok sądu odwoławczego wydany w sprawie, gdzie akt oskarżenia wniesiony został przed dniem 1 lipca 2015 r. w ogóle nie pozwala na procedowanie w trybie przepisów rozdziału 55a k.p.k., albowiem przepisy te mogą być stosowane tylko do spraw, gdzie akt oskarżenia wniesiono po 30 czerwca 2015 r. W takim układzie powinno poinformować się stronę o braku możliwości wniesienia skargi, a czynność taka nie podlega zaskarżeniu (postanowienie SN z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, OSNKW 2016, nr 10, poz. 70). Skoro tak, to w konsekwencji zażalenie obrońcy oskarżonego na zarządzenie o odmowie przyjęcia skargi, powinno zostać dołączone do akt sprawy jako niedopuszczalne z mocy ustawy. W sytuacji, w której zażalenie to zostało jednak przyjęte, Sąd Najwyższy pozostawił je bez rozpoznania na podstawie art. 27 k.p.k. a contrario w zw. z art. 25 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r., ponieważ ten rodzaj pisma nie mieści się w kompetencji funkcjonalnej Sądu Najwyższego ze względu na warunek temporalny wynikający z art. 25 ust. 2 tej ustawy (brak jest możliwości stosowania art. 539f k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 i 3 k.p.k.).

Kierując się powyższym, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]

